

TRANSPORTINKÖSPANELEN

Kommunikationskoncept för hållbara transporter

Hur företag hanterar sina inköp av transporttjänster är en viktig fråga för många verksamheter. Redan på kort sikt finns det stora ekonomiska och miljömässiga vinster i att utveckla företags transportinköp till fördel för båda transportör och kund. Att effektivt fatta de rätta besluten när produkter och komponenter ska fraktas är därmed av stort värde.

Anders Lindholm

Effektiva transporter är av avgörande betydelse för svenskt näringsliv och för Sverige som exportnation. Genom bra transportinköp skapar vi förutsättningar för kostnadseffektiva och miljövänligare transporter.

IVL Svenska miljöinstitutet, Chalmers och Göteborgs universitet arbetar gemensamt för att öka kunskapen om hur transporttjänster köps in av företag i Sverige. Uppbyggnaden av en transportinköpsdatabas utgör grunden för utveckling av metoder för effektivare transportinköp.

Transportinköspanelens syfte är att genom forskning i nära samarbete med näringslivet bidra till effektivare inköpsarbete och effektivare logistik samt minskad miljöpåverkan från transporter.

Arbetet innefattar insamling av kvantitativ data och diskussionsgrupper med företag.

Vartannat år genomförs en större enkätstudie där följande områden undersöks:

- Transportflöden
- Transportköparens krav
- Avtal
- Val av transportslag
- Transporters miljöaspekter
- Samarbete med transportörer
- Framtidsspaning

Enkäten som innehåller 34 huvudfrågor plus en mängd underfrågor vänder sig till slumpmässigt utvalda större transportinköpare i Sverige. Målgruppen är tillverkningsföretag och partihandelsföretag med mer än 100 anställda. Över hälften av företagen som fick enkäten 2012 och 2014 besvarade den, vilket innebär att runt 150-175 företag deltog vid varje utskick.

– Arbetet grundas på en växelverkan mellan industrin och akademien. Gemensamt kan vi skapa bättre förutsättningar för effektiva transporter i framtiden, säger professor Anna Dubois på Chalmers.

Silf Supply Chain Outlook ställer också frågan var ansvaret ligger för grönare transporter?

– Det finns svenska företag som ligger långt framme. Men generellt ser de stora svenska transportköparna inte det som sitt huvudansvar att jobba för miljövänligare transporter, säger Linda Styhre från IVL Svenska Miljöinstitutet.

– Syftet är att följa och påverka utvecklingen av hur transportinköpen kan göras både effektivare och mer miljömässigt hållbara, säger Anna Dubois på Chalmers.

Anna Dubois har varit med och utformat panelen tillsammans med Dan Andersson, Chalmers, Linda Styhre från IVL och Catrin Lammgård från Göteborgs universitet i samarbete med ytterligare drygt 10 seniora

Anna Dubois

forskare från de tre organisationerna som är involverade i arbetet.

– Catrin Lammgård gjorde även en studie 2003 tillsammans med andra kollegor på Göteborgs universitet som tog upp liknande frågeställningar som Transportinköspanelen. Det innebär att vi har viss data från 2003 att jämföra med, säger Linda Styhre.

– **Sammanfattningsvis urskiljer** man fyra saker, som transportköparna främst tror kommer att påverka deras verksamhet i framtiden; lagstiftning, högre skatter, högre bränslepriser och bättre infrastruktur, säger Linda.

Bland svaren framkom ståndpunkter som att transportköparna är nöjda så länge de anlitade transportbolagen följer myndighetskra-

ven, att det är speditörernas ansvar att minska tomkörningarna genom mer samlade transporter, och att kostnader för miljöinsatser måste läggas på kund.

Ett av de transportköpande företagen svarade ordagrant: *”Vi är otroligt beroende av att minimera alla våra kostnader men försöker alltid välja det som är mest gynnsamt för miljön, förutsatt att det fungerar praktiskt servicemässigt och inte blir för dyrt för vår verksamhet.”*

Fritt översatt: Vi blir gärna grönare, bara det inte kostar något?

– Ja, det är väl lite grann vad det handlar om i praktiken, säger Linda. Men även om det generellt inte är någon prioriterad fråga för de flesta företag, så vill jag betona att det finns svenska företag som ligger mycket långt

Linda Styhre

fram i miljöfrågorna. Dock ligger ansvaret för att nå mer hållbara transporter inte bara hos några enskilda företag. Transportinköpare, transportörer, kunder, konsumenter och myndigheter måste alla vara med och bidra till Sveriges ambitiösa och viktiga klimatmål för transportsektorn.

Däremot pekar både Linda och Anna på att miljövänligare transporter måste få kosta lite mer.

I enkäten från 2012 uppger bara 3 procent av transportköparna att de betalar mer för miljövänligare transporter. Den siffran har ökat till 9 % i den andra enkäten från 2014. Detta tyder troligtvis på en tendens till ökat miljöfokus bland företagen, enligt Transportinköspanelen. >

Upp eller ner?

Prognos är inköparnas hjälpmedel för att enkelt följa förändringar av råvarupriser, materialkostnader, valutor, lönekostnader mm. Ett starkt och tillförlitligt redskap inför alla prisförhandlingar. Överraska dina leverantörer i stället för att de överraskar dig. Beställ en demo på vår hemsida, www.prognos.se.

Prognos ger besked!

PR+GNOS

www.prognos.se
Tel 040 661 16 00 • info@prognos.se

Borde då politiker och myndigheter ställa högre krav?

– Det behövs politiska beslut för att sätta ramarna, men även företag, speditörer och kunder har ett gemensamt ansvar så att vi kan nå klimatmålen. Det handlar om att reducera företagets totala kostnader och miljöpåverkan genom att hantera transportinköpen på andra sätt än de traditionella – d.v.s. på armlängds avstånd, poängterar Anna.

– Genom långsiktiga samarbeten mellan köpare och säljare av transporttjänster, inom ramen för vilka båda gör olika typer av anpassningar, kan lösningar utvecklas som är effektivare både ur ett kostnads- och ett miljöperspektiv, avslutar Anna Dubois.

Fakta

IMCG har bistått IVL och Chalmers som tagit fram kommunikationskoncept i form av workshopupplägg, utbildningsmetoder samt en press- och mediestrategi för att nyttiggöra resultaten från Transportinköpspanelens databas.

– Genom denna paketering kan inköpsmetoderna omsättas i praktiken och personerna bakom "Transportinköpspanelen" kan knyta samman kunskap, utveckling, inspiration och nätverk. Det ger dem en betydelsefull position som katalysator, säger Anna-Karin Dahlin, strategisk kommunikationschef på IMCG och ansvarig för uppdraget.

IMCG står för Innovation Management Consulting Group. Sedan 2007 har konsultgruppen hjälpt företag och myndigheter med strategier för att genomföra sina gröna innovationer. IMCG förverkligar idéer som skapar hållbara lösningar för smartare städer. För att lyckas med det, erbjuder man strategiska konsulttjänster inom projektledning, kommunikation, expertis och finansiering. IMCG håller även kurser och utbildningar inom till exempel EU-arbete och omvärldsbevakning.

